

Boverket

remiss@boverket.se

Remissvar avseende remiss **2215/2021**

Remiss om "Boverkets förslag till före skrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m."

Svensk Grundläggning är ett forum för att i samverkan med andra organisationer främja medlemmarnas gemensamma intresse för god etik, en hög standard på teknisk utförandekompetens, dokumentation, säkerhet och utbildning samt att informera om och delta i det svenska och europeiska normarbetet.

Svensk Grundläggnings styrelse har diskuterat rubricerad remiss, och samrått med övriga organisationer inom Knutpunkt Geo – IEG 2.0, Pålkommisionen och SGF Svenska Geotekniska Föreningen.

Ett regelverk med funktionskrav

Svensk Grundläggning avstyrker förslaget till Boverkets föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m m och ansluter sig till remissvaret från Implementeringskommission för europastandarder inom geoteknik, IEG 2.0.

Funktionskrav anses av många, särskilt vid utförandet (av entreprenörer) som mer lämpade vid totalentreprenader. Trots det avslutas många totalentreprenader med en tvist, särskilt då osäkerheter och risker varit av stor betydelse för produktionsresultatet. Ett regelverk med funktionskrav kommer generellt ställa ökade kompetenskrav, och förutsätter att beställaren kommer att inse att projekteringen måste ges tillräckliga, sannolikt större och mer erfarna resurser.

Vi ser även en risk i tidiga skeden för ökade svårigheter att utvärdera anbud samt en otydligare och svårhanterligare granskningsprocess.

Ökade arbetsmiljörisker

AB04 §13 och ABT06 §12 anger att: "entreprenören ansvarar för att författningar följs i den utsträckning det berör hans åtagande". Då eurokod tas upp i nuvarande författningar, EKS och BFS 2011:10 som innehåller föreskrifter och allmänna råd till Plan- och byggförordningen PLF 2011:338 så bör eurokoderna ses som en del av författningen dvs svensk lag. I de fall som en beställare i sitt FU föreskriver något som strider mot kraven i något av ovan nämnda dokumenten/författningarna så är entreprenören inte skyldig att utföra sådant arbete. Dvs. E ska inte utföra arbeten som strider mot en författning. Arbeta ska i stället projekteras om till att följa författning och E ska erhålla kompensation för förändringen.

AFS1999:3 §72 anger att "Markarbete skall planeras och genomföras så att stabiliteten i marken blir tillräcklig med hänsyn till de belastningar den kan komma att utsättas för". Om en beställare föreskriver en allt för brant släntlutning så är det AFS1999:3 som E kan luta sig mot genom att argumentera för att stabiliteten i marken inte är tillräcklig. Men E behöver även styrka varför stabiliteten inte anses vara tillräcklig vilket görs genom att använda sig av både EKS och eurokoderna.

Vi kan befara att Boverkets förändringar kan komma att delvis förändra sådana argument genom att minska antalet möjliga tekniska föreskrifter och göra det svårare att påvisa varför stabiliteten inte är tillräcklig. Boverket bidrar därmed med denna förändring till att försvåra för argument som syftar till att upprätthålla en god arbetsmiljö i och kring våra schakter vid produktion.

Beskrivningen ovan leder till en möjlighet för beställare att föreskriva en produkt eller en teknisk lösning som strider mot eurokoderna men som entreprenören kan tvingas utföra. Det vilar ett större ansvar på den erfarna entreprenören som anses ha den korrekta fackmannakunskapen. Men om fel eller än värre, misstag/brott uppstår i konstruktionen baserat på en felaktigt föreskriven lösning i FU så kommer diskussionen i stället att handla om "som erfaren entreprenör borde du förstått att..." och "med din fackmässighet borde du inse att detta skulle bli utfallet om du gjorde som FU angav".

5.2.5 Termen fackmässig

I remissens sid 67, anges att " Med färre detalj-regler får kravet på fackmässighet en större betydelse" och hur "fackmässigt utförande" kan uppnås genom " lämpliga branschstandarder, branschregler eller andra accepterade metoder för att utföra arbetsmoment på ett sakkunnigt sätt".

Svensk Grundläggning kan tack vare sin sammansättning av beställare, konsulter, leverantörer och entreprenörer gemensamt analysera grundläggnings processen från systemhandlingar till produktion. Vi kan konstatera att det trots tillgång till ett omfattande och kvalitativt branschmaterial och - underlag, fortsatt begås allvarliga misstag i processens olika skeden. Svensk Grundläggning har därför startat ett övergripande projekt med syfte att uppnå ökad fokus på grundläggning i hela projektprocessen, genom att:

- ta fram specifika branschpraxis'ar och vägledningar för hantering av osäkerheter, efter behov till respektive intressent/aktör och
- identifiera vilka frågor måste hanteras i processens olika skeden, med fokus på slutprodukten.

Det övergripande projektmålet är mindre tvister, att öka beställarens förståelse för vilka kravställningar från projektstart som leder till bättre förutsättningar för grundläggningsarbetets genomförande, och därmed bättre totalekonomi.